

пункт _
Проект

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

2017 р. №

Київ

Деякі питання здійснення наставництва над дитиною

Відповідно до частини чотирнадцятої статті 17¹ Закону України “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування” Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити такі, що додаються:

Положення про наставництво;

типовий договір про наставництво.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2017 р. №

ПОЛОЖЕННЯ
про наставництво

1. Це Положення визначає механізм організації та ведення наставництва над дитиною (далі — наставництво), яка проживає у закладі для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, іншому закладі для дітей (далі — заклад).

2. У цьому Положенні під наставництвом розуміється добровільна безоплатна діяльність наставника з надання дитині, яка проживає у закладі, індивідуальної підтримки та допомоги, насамперед у підготовці до самостійного життя.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Законах України “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, “Про охорону дитинства”, “Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”.

3. Метою наставництва є підготовка дитини, яка проживає у закладі, до самостійного життя шляхом розвитку її фізичного, духовного та інтелектуального потенціалу, впевненості у власних силах, формування культурних і моральних цінностей.

4. Основними завданнями наставництва є:

визначення та розвиток здібностей дитини, сприяння реалізації її інтересів у професійному самовизначенні;

надання дитині доступної інформації про її права та обов’язки;

формування в дитини практичних навичок, спрямованих на адаптацію її до самостійного життя, зокрема щодо вирішення побутових питань, розпорядження власним майном і коштами, отримання освітніх, соціальних, медичних, адміністративних та інших послуг;

ознайомлення дитини з особливостями суспільного спілкування та подолання складних життєвих ситуацій;

сприяння становленню дитини як відповідальної та успішної особистості;

формування в дитини навичок здорового способу життя.

5. Наставництво здійснюється в індивідуальній формі однією повнолітньою дієздатною особою над однією дитиною.

6. Наставником може бути повнолітня дієздатна особа, яка пройшла курс підготовки з питань соціальної адаптації дітей та їх підготовки до самостійного життя (далі — курс підготовки), отримала висновок про те,

що вона може провадити діяльність з організації наставництва, та уклала договір про наставництво.

Наставниками не можуть бути особи, зазначені у статті 212 Сімейного кодексу України.

7. Організація наставництва здійснюється центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за місцем проживання дитини.

Обласні, Київський та Севастопольський міські центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі — регіональний центр) забезпечують проходження особами, які виявили бажання стати наставниками (далі — кандидат у наставники), курсу підготовки за програмою, затвердженою Мінсоцполітики.

Районні, міські, районні у містах центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі — центри):

поширюють інформацію про наставництво та надають консультації з питань наставництва заінтересованим особам в усній або письмовій формі;

проводять добір кандидатів у наставники;

співпрацюють із закладами з метою поширення інформації про наставництво серед працівників закладів, дітей та їх батьків;

сприяють в установленні (формуванні) наставницьких стосунків;

супроводжують наставників і дітей, які потребують соціально-психологічної підтримки;

ведуть журнал обліку кандидатів у наставники та наставників за формою згідно з додатком 1.

Працівники центрів відповідно до Закону України “Про захист персональних даних” забезпечують захист персональних даних та інформації про дітей, які проживають у закладах, та наставників, що стали їм відомі під час провадження діяльності з організації наставництва.

8. Для провадження діяльності з організації наставництва, передбаченої пунктом 7 цього Положення, регіональні центри і центри мають право укладати договори про співпрацю з громадськими та благодійними організаціями, в яких є досвід стосовно:

організації та проведення навчання щодо роботи з дітьми;

проведення інформаційних кампаній щодо наставництва;

забезпечення супроводження та супервізії наставників;

проведення заходів з підвищення рівня компетентності наставників;

проведення за участю наставників і дітей виховних заходів на території та поза межами закладів.

9. Кандидат у наставники подає до центру за місцем проживання такі документи:

заяву;

копію паспорта громадянина України;

висновок про стан здоров'я за формою згідно з додатком 5 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 "Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини" (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561);

довідку про наявність чи відсутність судимості, видану територіальним центром з надання сервісних послуг МВС.

10. Під час прийому документів, зазначених у пункті 9 цього Положення, центр за місцем проживання кандидата у наставники:

з'ясовує його мотиви щодо наставництва, позицію стосовно виховання та розвитку дітей;

надає роз'яснення щодо порядку та умов наставництва;

ознайомлює із завданнями, правами та обов'язками наставника.

11. Центр за місцем проживання кандидата у наставники протягом 10 робочих днів після надходження документів, зазначених у пункті 9 цього Положення, розглядає питання про направлення кандидата у наставники до регіонального центру для проходження курсу підготовки.

Витрати на проїзд кандидатів у наставники до місця проведення навчання та проживання під час проходження навчання фінансуються за рахунок коштів громадських, благодійних організацій, інших джерел, не заборонених законодавством, або за власний рахунок.

Якщо кандидат у наставники не відповідає вимогам, визначеним пунктом 6 цього Положення, йому надається обґрунтована відмова.

12. За результатами успішного проходження курсу підготовки регіональний центр видає кандидату в наставники висновок про можливість провадження діяльності з організації наставництва над дитиною, яка проживає у закладі, за формою згідно з додатком 2.

Якщо навчання проводилося громадською чи благодійною організацією, після його закінчення представники регіонального центру проводять підсумкове тестування, за результатами якого регіональний центр видає кандидату в наставники висновок про можливість провадження діяльності з організації наставництва над дитиною, яка проживає у закладі.

Якщо за результатами навчання визначено, що в кандидата у наставники недостатньо вмінь і навичок для здійснення наставництва або його мотивація не відповідає інтересам дитини чи може завдати дитині шкоди, регіональний центр надає йому обґрунтовану відмову у письмовій формі.

Особа, якій за результатами навчання відмовлено у здійсненні наставництва, має право повторно пройти курс підготовки, але не раніше ніж через шість місяців.

13. У разі організації наставництва над дитиною з інвалідністю враховується досвід наставника щодо виховання таких дітей або догляду за ними.

14. Організація знайомства та встановлення контакту наставника з дитиною покладається на керівника закладу, в якому проживає дитина, чи уповноважену ним особу та центр за місцезнаходженням закладу.

Керівник закладу чи уповноважена ним особа зобов'язані ознайомити наставника з історією життя дитини, особливостями її фізичного та психічного розвитку, поведінки, здібностями, рисами характеру та надати рекомендації щодо форм і методів спілкування з дитиною, а також сприяти встановленню контакту між дитиною та наставником.

Під час встановлення контакту з дитиною наставник повинен виконувати рекомендації фахівців закладу (психолога, педагога, соціального працівника).

Після зустрічей з наставником дитина може дати згоду на наставництво, що вважається фактом установаження контакту.

Після встановлення контакту з дитиною центр за місцезнаходженням закладу не пізніше ніж протягом трьох робочих днів підписує з наставником та адміністрацією закладу, в якому проживає дитина, договір про наставництво (далі — договір).

15. Для укладення договору необхідна згода дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити, а також письмова згода її батьків, інших законних представників.

Згода дитини надається у формі, що відповідає її віку та стану здоров'я.

Дитина, її батьки, інші законні представники повинні бути поінформовані про мету, умови та завдання наставництва.

У разі переведення дитини до іншого закладу дія договору припиняється за згодою сторін. За ініціативою наставника договір може бути укладено з тим закладом, до якого переведено дитину, над якою здійснюється наставництво, а також з центром за місцезнаходженням закладу. У такому випадку центрами повинно бути забезпечено обмін інформацією, необхідною для укладення нового договору.

16. Наставник повинен здійснювати наставництво виключно в найкращих інтересах дитини.

17. Наставник, який виявив бажання запросити дитину до своєї сім'ї, подає службі у справах дітей за місцем проживання:

заяву (від подружжя приймається спільна заява, підписана чоловіком і дружиною);

копію паспорта громадянина України;

копію свідоцтва про шлюб (для осіб, які перебувають у шлюбі);

сертифікат про проходження профілактичного наркологічного огляду (для всіх повнолітніх членів сім'ї, що проживають разом з наставником);

медичну довідку про проходження обов'язкового попереднього та періодичного психіатричного огляду (для всіх повнолітніх членів сім'ї, що проживають разом з наставником);

довідку про наявність чи відсутність судимості (для всіх повнолітніх членів сім'ї, що проживають разом з наставником);

письмову згоду всіх повнолітніх членів сім'ї, що проживають разом з наставником, складену власноруч у присутності посадової особи, яка приймає документи (на заяві наставника робиться відмітка про отримання згоди із зазначенням дати, прізвища, імені, по батькові та підпису посадової особи).

18. Служба у справах дітей разом із центром за місцем проживання наставника протягом 10 робочих днів з дати подання заяви наставником, який виявив бажання запросити дитину до своєї сім'ї, вивчає умови його проживання та на підставі акта обстеження умов проживання, складеного за формою згідно з додатком 9 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866, погоджує або відмовляє у погодженні перебування дитини в сім'ї наставника строком не більш як три календарних дні у святкові та неробочі дні, під час канікул, про що письмово повідомляє закладу.

У разі здійснення наставництва над дитиною з інвалідністю в акті обстеження умов проживання додатково зазначається пристосованість умов проживання для перебування конкретної дитини з інвалідністю.

19. Керівник закладу на підставі погодження служби у справах дітей за місцем проживання наставника видає наказ про перебування дитини у сім'ї наставника строком не більш як три календарних дні у святкові та неробочі дні, під час канікул.

Якщо наставник не повернув дитини до закладу у визначений час і не повідомив закладу про причини несвоєчасного повернення дитини, керівник закладу забезпечує вжиття всіх заходів для повернення дитини, зокрема негайне звернення до підрозділу Національної поліції за місцезнаходженням закладу.

20. Наставник відповідно до законодавства є відповідальним за порушення ним прав і законних інтересів дитини, заподіяння шкоди її життю та здоров'ю.

Під час перебування дитини в сім'ї наставника строком не більш як три календарних дні у святкові та неробочі дні, під час канікул наставник відповідає за життя, здоров'я та своєчасне повернення дитини до місця її проживання (перебування).

21. У разі припинення дії договору в односторонньому порядку за ініціативою центру або закладу на підставах, що призвели або могли призвести до порушення наставником прав і законних інтересів дитини, наставник позбавляється права на наставництво.

22. Функції з контролю за дотриманням прав та інтересів дитини, над якою встановлено наставництво, виконують центр, адміністрація закладу, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини (шляхом спілкування з дитиною, спостереження за її поведінкою, емоційним станом тощо).

Керівник
Закладу
19.06.2017

Кульчицький
В.Кирюк

4 001171 89931 04 005

ВКС
20.06.17
Владимир
С. Шевченко
19.06.17

ВИСНОВОК

про можливість провадження діяльності з організації наставництва над дитиною, яка проживає у закладі для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, іншому закладі для дітей

Громадянин _____
(прізвище, ім'я, по батькові кандидата у наставники)

виявив бажання провадити діяльність з організації наставництва над дитиною, яка проживає у закладі для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, іншому закладі для дітей.

Кандидат у наставники ознайомлений із законодавством щодо наставництва, пройшов курс підготовки з питань соціальної адаптації дітей та їх підготовки до самостійного життя.

Стисла характеристика кандидата у наставники за результатами навчання _____

Співбесіди та навчання показали, що кандидат у наставники спроможний провадити діяльність з організації наставництва над дитиною, яка проживає у закладі для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, іншому закладі для дітей, готовий до співпраці з фахівцями закладу та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Кандидат у наставники може бути наставником дитини _____
(прізвище,

ім'я, по батькові, вік, стать, особливі потреби дитини)

(найменування посади керівника центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

МП

(найменування посади фахівця центру, який проводив навчання)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

МП

_____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2017 р. № _____

ТИПОВИЙ ДОГОВІР
про наставництво

_____ 20__ р.
(найменування населеного пункту)

_____ (далі — центр)
(найменування центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді)

в особі _____,
(найменування посади, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, число, місяць, рік народження,
серія та номер паспорта громадянина України, ким і коли виданий) (далі — наставник)

та _____
(найменування закладу для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,

_____ (далі — заклад)
іншого закладу для дітей)

в особі _____,
(найменування посади, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,
(далі — сторони), уклали договір про таке.

Предмет договору

1. Наставник у порядку та на умовах, визначених договором, зобов'язується здійснювати, а центр і заклад зобов'язуються сприяти наставникові у провадженні добровільної безоплатної діяльності з надання _____

(прізвище, ім'я, по батькові, число, місяць, рік народження дитини)
_____ (далі — дитина),
яка проживає у закладі, індивідуальної підтримки та допомоги, насамперед щодо підготовки до самостійного життя.

Надання згоди на укладення договору

2. На укладення договору даємо згоду*:

(прізвище, ім'я, по батькові, підпис дитини)

(прізвище, ім'я, по батькові, підпис батьків або інших законних представників дитини)

Обов'язки та права наставника

3. Наставник зобов'язується:

- 1) здійснювати наставництво виключно в найкращих інтересах дитини;
- 2) формувати у дитини практичні уміння і навички, спрямовані на адаптацію її до самостійного життя, зокрема навички комунікації, самопрезентації, подолання труднощів, ведення домашнього господарства, уміння розпоряджатися особистим майном, зокрема коштами;
- 3) сприяти позитивному самоусвідомленню дитини, розвитку в неї почуття власної гідності та самоповаги;
- 4) допомагати дитині в установленні та розвитку нових позитивних соціальних зв'язків, відновленні (налагодженні) стосунків з родичами (якщо це не суперечить інтересам дитини);
- 5) надавати дитині допомогу у навчанні та професійному самовизначенні;
- 6) формувати у дитини навички здорового способу життя;
- 7) сприяти в отриманні дитиною освітніх, соціальних, медичних, адміністративних та інших послуг;
- 8) співпрацювати з центром і закладом, звертаючися за допомогою до спеціалістів для розв'язання проблемних питань, у разі потреби своєчасно надавати інформацію про діяльність з організації наставництва;
- 9) повідомляти центру і закладу про виникнення несприятливих умов для наставництва, конфліктних ситуацій або відсутність взаєморозуміння з дитиною;
- 10) дотримуватися правил, установлених у закладі, під час відвідування дитини;
- 11) завчасно повідомляти центру і закладу про припинення наставництва;
- 12) забезпечувати захист персональних даних та інформації про дитину, що стали відомі під час провадження діяльності з організації наставництва.

* Відповідно до частини четвертої статті 17¹ Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" для укладення договору про наставництво потрібна згода дитини, яка досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити, а також письмова згода її батьків, інших законних представників. Згода дитини надається у формі, що відповідає її віку та стану здоров'я.

4. Наставник має право:

- 1) отримувати від закладу вичерпну інформацію про стан здоров'я дитини, її рівень розвитку, особливості поведінки;
- 2) відвідувати дитину в закладі;
- 3) використовувати відповідно до рекомендацій закладу методи спілкування з дитиною, які позитивно впливають на її емоційний стан;
- 4) отримувати консультації закладу з питань виховання та розвитку дитини, особливостей її режиму дня та догляду за нею;
- 5) спілкуватися з дитиною за межами закладу за згодою дитини, її батьків, інших законних представників, керівника закладу;
- 6) запрошувати дитину до своєї сім'ї у святкові та неробочі дні, під час канікул за погодженням із службою у справах дітей та центром за місцем проживання наставника;
- 7) спілкуватися з дитиною за допомогою телефону та інших засобів зв'язку;
- 8) звертатися до відповідних органів, установ та організацій з питань дотримання прав дитини, задоволення її потреб;
- 9) надавати дитині допомогу в отриманні додаткових освітніх, соціальних, реабілітаційних, оздоровчих послуг відповідно до її потреб;
- 10) брати участь у забезпеченні дитини одягом, взуттям, засобами для навчання та розвитку тощо.

Обов'язки та права центру

5. Центр зобов'язується:

- 1) сприяти в установленні (формуванні) дружніх стосунків наставника з дитиною;
- 2) надавати в разі потреби наставнику та дитині послугу із соціального супроводу;
- 3) поводити супервізію наставника в разі потреби, але не рідше ніж один раз на півроку;
- 4) співпрацювати із закладом щодо поширення інформації про наставництво серед працівників закладу, батьків, відвідувачів;
- 5) контролювати дотримання прав та інтересів дитини;
- 6) забезпечувати захист персональних даних та інформації про дитину та наставника, що стали відомі під час провадження діяльності з організації наставництва.

6. Центр має право:

- 1) отримувати від наставника та закладу інформацію з питань наставництва над дитиною;

2) надавати наставнику пропозиції щодо вдосконалення роботи з дитиною, зокрема її підготовки до самостійного життя, профорієнтації, формування навичок здорового способу життя;

3) відвідувати сім'ю наставника під час перебування в ній дитини у святкові та неробочі дні, під час канікул;

4) порушувати клопотання про притягнення до відповідальності наставника, посадових осіб, винних у порушенні вимог законодавства з питань забезпечення прав та інтересів дитини.

Обов'язки та права закладу

7. Заклад зобов'язаний:

1) сприяти наставнику у виконанні обов'язків з наставництва над дитиною;

2) проводити оцінку потреб дитини;

3) надавати наставнику вичерпну інформацію про стан здоров'я дитини, рівень її розвитку, особливості поведінки;

4) співпрацювати з наставником під час складання та коригування індивідуального плану роботи з дитиною;

5) проводити моніторинг процесу наставництва над дитиною та про результати інформувати центр та наставника (на вимогу);

6) виділяти наставнику на його прохання окрему кімнату для спілкування з дитиною, якщо така кімната наявна у закладі та на момент відвідування не зайнята іншими особами;

7) інформувати завчасно центр і наставника щодо можливого переміщення дитини із закладу;

8) інформувати батьків, інших законних представників дитини про діяльність наставника;

9) контролювати дотримання прав та інтересів дитини;

10) забезпечувати вжиття всіх заходів, зокрема негайно звертатися до підрозділу Національної поліції за місцезнаходженням закладу, якщо наставник не повернув дитину до закладу у визначений час і не повідомив закладу про причини несвоєчасного повернення дитини;

11) забезпечувати захист персональних даних та інформації про дитину та наставника, що стали відомі під час провадження діяльності з організації наставництва.

8. Заклад має право:

1) обмежувати чи забороняти відвідування наставником дитини у разі запровадження в закладі обмежувальних протиепідемічних заходів;

2) забороняти чи обмежувати спілкування наставника з дитиною за допомогою телефону та інших засобів зв'язку після 22 години та в час, призначений для харчування дитини, відвідування нею навчальних, реабілітаційних та інших занять.

Відповідальність сторін

9. Сторони за невиконання або неналежне виконання зобов'язань за договором несуть відповідальність відповідно до закону.

10. Спори між сторонами стосовно виконання договору розв'язуються шляхом переговорів.

У разі недосягнення сторонами згоди спори розв'язуються у судовому порядку.

Строк дії договору та інші умови

11. Договір набирає чинності з дати його підписання та дія договору припиняється в разі настання підстав, визначених законодавством та договором.

12. За згодою сторін до договору можуть бути внесені зміни та доповнення, що оформляються додатковою угодою, яка є невід'ємною частиною договору.

13. Дія договору припиняється за згодою сторін у разі:

- 1) невиконання сторонами своїх обов'язків, передбачених договором;
- 2) повернення дитини на виховання до батьків, інших законних представників;
- 3) усиновлення дитини, встановлення над нею опіки чи піклування, влаштування дитини на виховання в сім'ю громадян (прийомну сім'ю чи дитячий будинок сімейного типу);
- 4) переведення дитини до іншого закладу;
- 5) відмови дитини від наставництва над нею;
- 6) досягнення дитиною повноліття.

14. Дія договору припиняється в односторонньому порядку за ініціативою центру або закладу в разі:

- 1) порушення наставником умов договору, зокрема обов'язків щодо наставництва, що призвело або могло призвести до порушення прав і законних інтересів дитини;
- 2) умисного порушення наставником прав і законних інтересів дитини;
- 3) виникнення загрози для життя або здоров'я дитини з вини наставника.

15. У разі припинення дії договору в односторонньому порядку за ініціативою центру або закладу з підстав, визначених пунктом 14 договору, наставник позбавляється права провадити діяльність з наставництва.

16. Рішення про припинення дії договору та про поновлення його дії після припинення приймається комісією, до складу якої входять представники центру, закладу та служби у справах дітей.

17. За наявності підстав для припинення дії договору в односторонньому порядку за ініціативою центру або закладу дія договору припиняється з дня, наступного за днем прийняття відповідного рішення.

18. Дія договору поновлюється з дня, наступного за днем підтвердження відсутності вини наставника у виникненні обставин, що призвели до припинення договору.

19. У разі порушення або невиконання умов договору кожна із сторін має право звернутися до суду.

20. Договір укладається в трьох примірниках (по одному для кожної сторони), які мають однакову юридичну силу.

Реквізити сторін:

Наставник

_____ (прізвище, ім'я, по батькові,
 _____ серія і номер паспорта громадянина України,
 _____ ким і коли виданий,
 _____ місце постійного проживання,
 _____ номер телефону)
 _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

_____ (найменування центру соціальних служб
 _____ для сім'ї, дітей та молоді,
 _____ адреса, номер телефону)

Розрахунковий рахунок _____

МФО _____

Код згідно з ЄДРПОУ _____

_____ (найменування посади уповноваженої особи)

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

МП

_____ (найменування закладу для дітей-сиріт
 _____ та дітей, позбавлених батьківського
 _____ піклування, іншого закладу для дітей,
 _____ адреса, номер телефону)

Розрахунковий рахунок _____

МФО _____

Код згідно з ЄДРПОУ _____

_____ (найменування посади уповноваженої особи)

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

МП
